

Predkladacia správa

Predseda vlády Slovenskej republiky predkladá ako iniciatívny materiál návrh uznesenia vlády Slovenskej republiky k analýze cenového vývoja základných druhov potravín.

Dlhodobu bol na jednej strane platný a účinný zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenách“), na druhej strane realita s nedostatočnou, respektíve mizivou reakciou verejnej politiky v oblasti cien a cenových orgánov na extrémne nežiadúci cenový vývoj základných druhov potravín.

Národná rada Slovenskej republiky na konci minulého volebného obdobia viac ako 100 hlasmi schválila dva návrhy na zmenu a doplnenie zákona o cenách, publikované pod č. 279/2023 Z. z. a č. 296/2023 Z. z.

Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. augusta 2023 v § 23h zákona o cenách Ministerstvo financií Slovenskej republiky bolo povinné v lehote do 30 dní vykonať analýzu cenového vývoja základných druhov potravín. Ak sa na základe tejto analýzy preukáže pretrvávajúce mimoriadne tržovej situácie s priamym vplyvom na ceny základných potravín na tuzemskom trhu ohrozujúcim cenovú stabilitu alebo dostupnosť základných potravín, cenový orgán navrhne opatrenia na obdobie šiestich mesiacov, ktoré bezodkladne navrhne vláde Slovenskej republiky na schválenie.

Keďže nič nenaznačovalo uskutočňovanie uvedenej analýzy alebo adekvátnu činnosť cenových orgánov, dňa 21. augusta 2023 bola podaná interpelácia odvolanej a dočasne poverenej vlády Slovenskej republiky vo veci uplatňovania a vykonávania zákonov v súvislosti s reakciou na nepriaznivý cenový vývoj. V odpovedi predsedu vlády Ľudovíta Ódora na interpeláciu zo dňa 24. septembra 2023 č. 7641/2023/ZP sa nenachádza ani len zmienka o uplatňovaní a vykonávaní cenových zákonov v súvislosti s reakciou na nepriaznivý cenový vývoj základných druhov potravín.

S poľutovaním je možné len konštatovať doterajšie ignorovanie zákonnej povinnosti vykonať analýzu cenového vývoja základných druhov potravín podľa § 23h zákona o cenách. Napriek tomu, že na Slovensku platíme za potraviny najviac zo všetkých štátov V4.

Účelom schválenia predmetného návrhu uznesenia vlády je zabezpečiť riadne uplatňovanie a vykonávanie zákona o cenách vrátane jeho novelizácie vykonanej zákonom č. 279/2023 Z. z. a č. 296/2023 Z. z., a to predovšetkým dodatočné vykonanie analýzy cenového vývoja základných druhov potravín podľa § 23h zákona o cenách.

Rovnako sa navrhuje uložiť povinnosti príslušným členom vlády za účelom posilnenia reakcie verejnej politiky v oblasti cien a cenových orgánov na cenový vývoj základných druhov potravín.

Predmetný návrh uznesenia nebol predmetom pripomienkového konania a v tejto etape nemá vplyv na štátny rozpočet.